

**Nr 273.**

Av herr Svensson i Vä m. fl., om *provisorisk höjning av de värnpliktigas penningbidrag.*

Sedan år 1941, då de värnpliktigas penningbidrag höjdes till lägst en krona, ha icke obetydliga höjningar av levnadskostnaderna inträtt. Det sålunda försämrade penningvärdet motiverar mer än väl en förbättring i de värnpliktigas avlöningsförhållanden.

Frågan har emellertid även andra aspekter. Den bristande trivseln under värnpliktstjänstgöringen beror i icke ringa mån på att de värnpliktiga intaga en undantagsställning även i ekonomiskt avseende. Redan att den unge medborgaren skall ägna många månader åt en utbildning för krigets värv är ett offer för denne. Nödvändigheten därav skall här givetvis icke ifrågasättas. Men när den värnpliktige genom inkallelsen icke blott får lämna sin civila miljö och dess möjligheter till en fri tillvaro utan dessutom drabbas av en kännbar försämring i sin tidigare levnadsstandard är det naturligt, att olusten blir större än som bleve fallet under mera gynnsamma förhållanden. Vi kunna för vår del helt instämma i den mening, som uttalats av 1945 års militärutredning i dess betänkande angående förhållandet mellan befäl och meniga inom krigsmakten, nämligen att de värnpliktigas materiella standard är »av betydelse både för de värnpliktigas egen trivsel och för förhållandet mellan befäl och meniga. Befälet får nämligen i allmänhet framstå som syndabock också för sådana missförhållanden och vantrivselmoment i den militära tillvaron, som ytterst bottna i ekonomiska förhållanden.»

Nämnda utredning, som för sin del förordat en höjning av de värnpliktigas dagavlöning, har anfört några uppgifter om soldatlönen i några främmande länder till jämförelse med förhållandena i Sverige. Sålunda skulle enligt utredningens uppgift en nyinryckt rekryt erhålla i USA 50 dollars per månad, i England 28 shillings per vecka och i Danmark 150 öre per dag.

Då det kan förutsättas, att 1945 års försvarskommitté kommer att närmare granska frågan om de värnpliktigas penningbidrag, synes det lämpligaste vara att i avvaktan på försvarskommitténs förslag genomföra en provisorisk höjning av penningbidragen med en krona för samtliga värnpliktiga under budgetåret 1947/48. Vi äro medvetna om att ett genomförande av detta för-

slag kräver ökade statsmedel, men det synes vara ofrånkomligt att nu genomföra en förbättring av de värnpliktigas avlöning.

Med anledning av vad sålunda anförts få vi hemställa,

att riksdagen måtte i avvaktan på förslag i ärendet av 1945 års försvarskommitté besluta om en provisorisk höjning av de värnpliktigas, såväl meniga som befäl, penningbidrag med ett belopp av 1 krona per dag.

Stockholm den 23 januari 1947.

*Gustaf Svensson*  
i Vä.

*J. W. Pettersson*  
i Norregård.

*David Boman*  
i Stafsund.

*Aron Gustafsson*  
i Lekåsa.

*Gunnar Larsson*  
i Luttra.

*K. E. Hansson*  
Skediga.

*Nils Jönsson*  
i Rosshol.

---